

Regionalplan for Preikestolen og Lysefjordområdet

Reiseliv og næringsutvikling

Notat - 7. mars 2023



Innhold

1 Innledning	3
2 FNs bærekraftsmål	3
3 Reiselivsnæringen	3
3.2 Virksomheter	6
3.3 Verdiskaping.....	9
4 Markedsutvikling.....	9
4.1 Besøkende.....	10
4.2 Opprinnelsesland	12
4.3 Overnattingskapasitet.....	13
5 Næringsutvikling	17
5.1 Sysselsetting.....	17
5.2 Virksomheter	19

1 Innledning

Gjeldende fylkesdelplan for Preikestolen fra 1992 skal erstattes med regionalplan for Preikestolen og Lysefjordområdet. Hensikten med dette notatet er å vise status og utviklingstrekk i reiselivsnæringen i Strand kommune og i tidligere Forsand kommune. Notatet er en del av kunnskapsgrunnlaget i arbeidet med regionalplan for Preikestolen og Lysefjordområdet. Statistikken som presenteres danner grunnlag for å følge utviklingstrekkene ved viktige sider i reiselivet i planområdet. Behov for å lage en mer omfattende rapport om reiselivsnæringen i flere kommuner vil vurderes fortløpende i arbeidsprosessen.

2 FNs bærekraftsmål

I fylkeskommunens planlegging legges FNs bærekraftsmål til grunn. Regionalplanen skal bidra til å avklare ulike interesser i arealforvaltningen og balansere mellom bruk og vern. Selv om alle målene er viktige, er det relevant å særlig trekke fram:



Lysefjorden har fått merke som bærekraftig reisemål av Innovasjon Norge. Merket innebærer ikke at et reisemål nødvendigvis er bærekraftig, men at destinasjonen er forpliktet til å jobbe systematisk for en mer ansvarlig og bærekraftig utvikling, som de må dokumentere framgang på hvert tredje år.¹ Klimautfordringene og det grønne skiftet vil være en av de store driverne som vil påvirke reiselivsnæringens utvikling fram mot 2030. Dette må ligge som premiss ved utarbeidelse av regionalplan for Preikestolen og Lysefjordområdet.

3 Reiselivsnæringen

3.1 Sysselsetting

Strand

Reiselivsnæringen har virksomheter vi finner både i by og bygd. Den er arbeidsintensiv, og sysselsetter mange unge. Hver tredje ansatt i overnattings- og serveringsbransjen under 24 år. Næringen har også en høy andel ansatte med minoritetsbakgrunn. Turisme er derfor av stor betydning på flere områder enn rent sysselsettingsmessig.

¹ Innovasjon Norge

Det er 287 arbeidsplasser i reiselivsnæringen i Strand i 2022.² Disse utgjør drøyt 6 prosent av alle arbeidsplassene i kommunen. Til sammenligning utgjør reiselivsnæringen 9 prosent av totalt antall arbeidsplasser i Rogaland. Den største bransjen er transporttjenester, som utgjør 39 prosent av arbeidsplassene i reiselivsnæringen i Strand. Serveringstjenester utgjør 28 prosent. Da det er mange som jobber deltid i reiselivsnæringen, i tillegg til at det er mye sesongarbeid, er det flere arbeidsplasser enn årsverk.

Tabell 1. Arbeidsplasser i Strand kommune i reiselivsnæringen. 2021-2022. 4. kv.

	2021	2022	Endring %
Landtransport med buss og drosje	90	84	-6,67 %
Sjøtransport med skip og ferjer	26	28	7,69 %
Overnattingstjenester	41	36	-12,20 %
Serveringstjenester	83	79	-4,82 %
Utleie og leasing	4	6	50,00 %
Kunstnerisk virksomhet	15	22	46,67 %
Kulturtjenester	12	15	25,00 %
Sport og fritid	15	17	13,33 %
Totalt	286	287	0,35 %

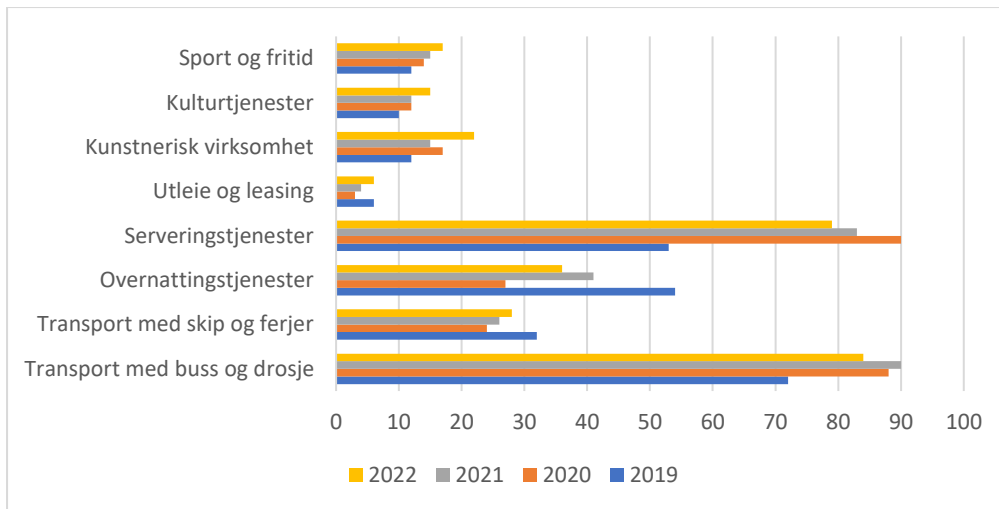
Kilde: Statistisk sentralbyrå

I Strand var det samlet sett omtrent ingen endring sysselsettingen fra 2021 til 2022, se tabell 1. Innen feltene kunst og kultur vi finner en økning på 37 prosent, mens det ble en reduksjon på 7 prosent innen overnattings- og serveringstjenester.

Figur 1 viser utvikling i antall arbeidsplasser i reiselivsnæringen i Strand fra 2019 til 2022. I denne perioden var det en økning på 14 prosent i totalt antall arbeidsplasser. Kunst og kultur hadde størst økning i antall arbeidsplasser med 68 prosent. Tallene kan tyde på økende interesse for kunst- og kultur i kommunen. Dette kan være både innbyggere som benytter seg av flere kulturtilbud og konsumerer mer kunst, men det kan også være større interesse blant tilreisende. Det var 7 prosent økning innen overnattings- og serveringstjenester.

Som vi ser av figur 1 var det en stor økning i antall arbeidsplasser innen serveringstjenester i 2020. Årsaken er at noen virksomheter som ble etablert i 2019 ikke ble registrert før i 2020, da regnskapene ble levert for sent. I tillegg fikk noen av de eksisterende virksomhetene flere sysselsatte.

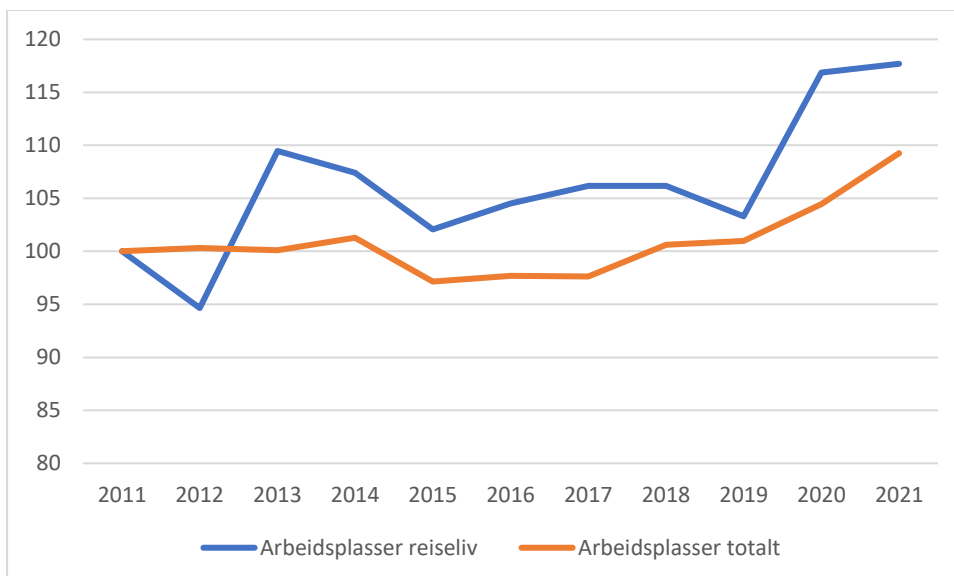
² Tallene kan avvike fra andre analyser. Dette skyldes blant annet at det i studer brukes ulike definisjoner av hva som inngår i reiselivsnæringen. Kilden til tallene som presenteres her er Statistisk sentralbyrås satelittregnskap for reiselivsnæringen.



Figur 1. Arbeidsplasser i reiselivsnæringen 2019-2022. 4. kvartal. Strand kommune. Kilde: Statistisk sentralbyrå

For å sammenligne utviklingen i antall arbeidsplasser i reiselivsnæringen med sysselsetting totalt kan dette vises ved en indeks. Figur 2 viser at det har vært større økning i antall arbeidsplasser i reiselivsnæringen enn i næringslivet ellers i perioden 2011-2021.

Nedgangen i 2015 kan relateres til to forhold. For det første gikk stålverket på Jørpeland konkurs det året, og mange mistet jobben. I tillegg gjennomførte Statistisk sentralbyrå en omlegging av registreringen av sysselsatte. På grunn av denne omleggingen er tall før og etter 2015 ikke helt sammenlignbare, men vi ser uansett en utviklingstrend.



Figur 2. Utvikling av arbeidsplasser i reiselivsnæringen og arbeidsplasser totalt i Strand vist ved indeks. 2011-2021. Basisår 2011.

Forsand

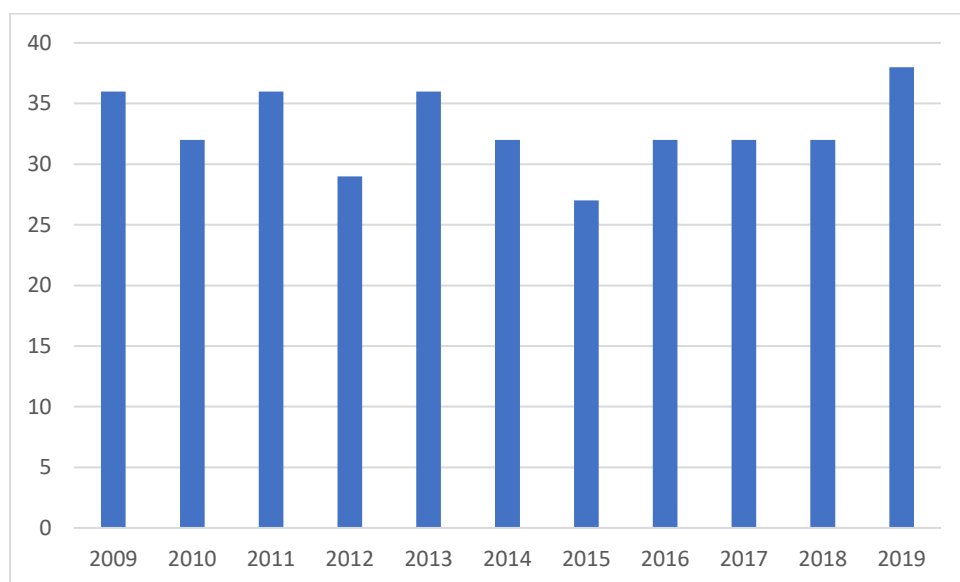
I 2019 var det 38 arbeidsplasser i reiselivet i Forsand. Vi ser i tabell 2 at var det innenlandske kystruter med passasjerer, og drift av restauranter og kafeer som utgjorde de største gruppene.

Tabell 2. Arbeidsplasser i reiselivet i Forsand. 2019

Bransjer	2019
Innenlandske kystruter med passasjerer	19
Drift av vandrerhjem	3
Drift av restauranter og kafeer	12
Turistkontorvirksomhet og destinasjonsselskaper	4
Totalt	38

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 3 viser utvikling i reiselivsnæringen fra 2009 til 2019 i tidligere Forsand. Det har vært en relativt ujevn utvikling mellom 2009 og 2019, der nivået var omtrent det samme i slutten av perioden som i starten av ti-året.



Figur 3. Utvikling i antall arbeidsplasser i reiselivsnæringen. Forsand. 2009-2019.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

3.2 Virksomheter

Det er i dag en krevende situasjon for reiselivsvirksomhetene. Renteøkninger, økte drivstoffpriser, strøm og råvarepriser kan gi seg utslag i at enkelte bedrifter ser seg nødt til å redusere åpningstiden og nedbemanne. Dagens markedssituasjon rammer de små bedriftene hardest. Reiselivet i distriktene kan komme til å merke situasjonen best, da det er færre lokale gjester. I byene har reiselivet større pågang fra lokalbefolkningen, og har slik sett bedre forutsetninger for å holde driften oppe.

Strand

Tabell 3 viser antall virksomheter i reiselivet i Strand kommune per januar 2023. I reiselivsnæringen finner vi primært mikro og små bedrifter. Mikrobedrifter er definert som bedrifter med 5 eller færre

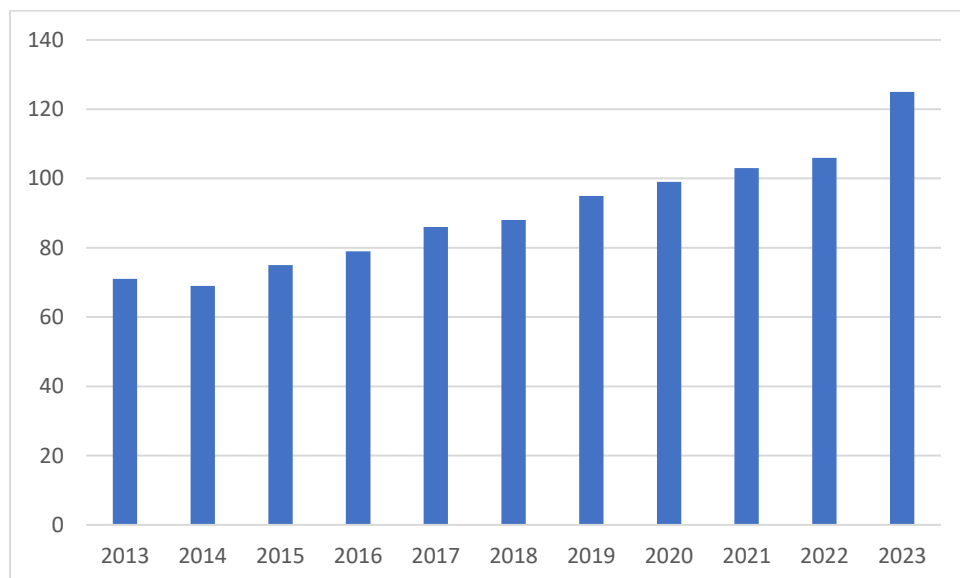
årsverk. Disse bedriftene har ofte få ressurser til å kunne utvikle seg. Dette kan blant annet hindre bedriftene i å tilpasse seg det grønne skiftet. Konkurransen kan dermed svekkes, da turister i stadig større grad legger vekt på en bærekraftig reiselivsnæring. Videreutvikling av denne næringen må ha søkelys på det grønne skifte. Å støtte entreprenører og stimulere til vekst er en nøkkelfaktor for å opprettholde en variert reiselivsnæring. For at både nye og eksisterende virksomheter skal tilpasse seg de krav samfunnet stiller i dag når det gjelder bærekraft, er kompetanseheving og offentlige støtteordninger effektive virkemidler. Samarbeid mellom de ulike aktørene i bransjene om grønn omstilling kan bidra til å styrke reiselivet i området rundt Lysefjorden.

Tabell 3. Virksomheter Strand kommune i reiselivsnæringen. 2023

	2023
49 Transport med buss og drosje	47
55 Overnattingsvirksomhet	8
56 Serveringsvirksomhet	25
79 Reisebyrå- og reisearrangørvirksomhet og tilknyttede tjenester	4
90 Kunstnerisk virksomhet og underholdningsvirksomhet	27
91 Drift av biblioteker, arkiver, museer og annen kulturvirksomhet	3
93 Sports- og fritidsaktiviteter og drift av fornøyelseetablissemeter	11
Totalt	125

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 4 viser at antall virksomheter i reiselivsnæringen i Strand kommune økte fra 71 i 2013 til 124 i 2023. I denne ti-års perioden økte antall virksomheter primært innen transport-, serverings-, kunstnerisk- og underholdningsvirksomheter. Fra 2022 til 2023 var en spesielt stor økning innen transporttjenester.



Figur 4. Utvikling i antall virksomheter i reiselivsnæringen i perioden 2013-2023. Strand kommune.

Forsand

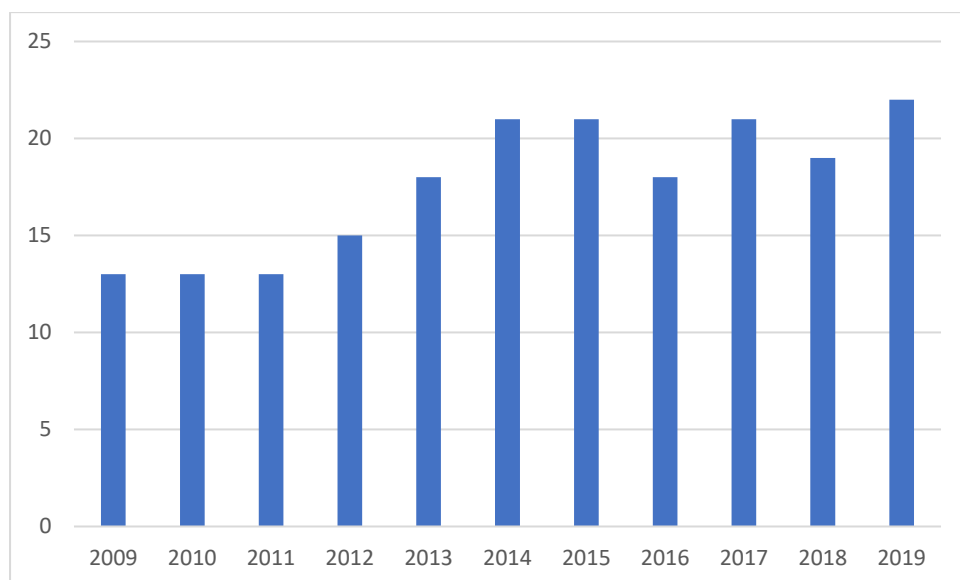
I 2019 var det 22 virksomheter i reiselivsnæringen. I tabell 4 ser vi at det er flest virksomheter innen landtransport, der rutebil- og drosjetransport inngår.

Tabell 4. Virksomheter i reiselivsbransjer i 2019. Forsand

Bransje	2019
Transport med buss og drosje	8
Lufttransport	1
Overnattingsvirksomhet	5
Serveringsvirksomhet	6
Kunstnerisk virksomhet og underholdningsvirksomhet	1
Drift av biblioteker, arkiver, museer og annen kulturvirksomhet	1
Totalt	22

Kilde: Statistisk sentralbyrå

I ti-årsperioden 2009 til 2019 er det store variasjoner, men det er imidlertid en stigende trend.



Figur 5. Utvikling i antall virksomheter i Forsand i perioden 2009-2019.

Tabellen under gir en oversikt over utviklingen i de ulike bransjene fra 2009 til 2019.

Tabell 5. Utvikling i bransjene fra 2009 til 2019. Forsand.

Bransjer	2009	2019
Landtransport med buss og drosje	5	8
Transport med skip og ferjer	2	0
Lufttransport	0	1
Overnattingsvirksomhet	1	5
Serveringsvirksomhet	3	6
Kunstnerisk virksomhet og underholdningsvirksomhet	1	1
Drift av biblioteker, arkiver, museer og annen kulturvirksomhet	1	1
Totalt	13	22

Kilde: Statistisk sentralbyrå

3.3 Verdiskaping

Tabell 6 viser verdiskaping i reiselivsnæring i Strand kommune fra 2019 til 2021.³ Transport og formidling er en egen kategori. De regnes som tilgjengelighetsbransjer, og har en mer infrastrukturfunksjon i og med at de legger til rette for å frakte turister og organisere tilbud. "Reiseliv ellers" består av overnatting- og serveringsvirksomhet, kultur og underholdning

Tabell 6. Verdiskaping i reiselivsnæringen i Strand kommune. 2019-2021. 1 000 kr.

	2019	2020	2021
Reiseliv ellers	30 107	60 284	64 190
Transport og formidling	36 305	36 969	47 177
Totalt	66 412	97 253	111 367

Kilde: Visit Norway⁴

Verdiskapingen i reiselivsnæringen økte fra 66,4 millioner kroner til 111,3 millioner kroner i perioden 2019 til 2021. I 2020 steg verdiskapingen med 46 prosent sammenlignet med 2019. Den store økningen skyldes hovedsakelig at det var mange bedrifter som ikke leverte regnskap for 2019 tidsnok i 2020. Koronapandemien gjorde at det ble forsinkelser i innrapporteringene. I tillegg er det en stor reiselivsaktør i Strand kommune mangler i dataene for 2019. Det var også en del serveringsvirksomheter som ikke var registrert i datamaterialet i 2019. I Rogaland var verdiskapingen i reiselivet i 2021 på 8,2 milliarder kroner, som er en dobling fra 2020. Reiselivsnæringen tok seg godt opp igjen etter full nedstenging av samfunnet i 2020, der denne næringen ble spesielt hardt rammet.

Tabell 7. Verdiskaping i reiselivsnæringen. 1 000 kr

Kommune	2021	2020	2019
Strand	111 367	97 253	66 412
Hjelmeland	34 307	14 088	21 510
Suldal	86 835	64 627	51 314
Sauda	31 771	13 517	16 692

Kilde: Visit Norway

4 Markedsutvikling

Vi ser her på hvordan besøksutviklingen har vært til Preikestolen, Kjerag og Flørli. Hvilke land turistene kommer fra er også av interesse når det gjelder markedsutvikling. Overnattingskapasitet er en nøkkelfaktor når det gjelder hvor lenge turistene kan oppholde seg i området. Flere aktører uttrykker at det er behov for flere overnattingsplasser rundt Lysefjorden. Dette har kommet fram i løpet av arbeidet med ny regionalplan for Preikestolen og Lysefjordområdet. Kundegruppene deles ofte inn i lokalbefolkningen, norske yrkesreisende, norske feriereisende og utenlandske gjester. Når det gjelder lokalbefolkningen vil inntektsnivå være en viktig driver. For yrkesreisende vil konjunkturer i økonomien være en påvirkningsfaktor. For norske feriereisende og utenlands gjester endres motivasjonen for feriereiser, der en trend i dag er å oppleve autentisitet på feriestedet når det gjelder for eksempel mat og kultur.

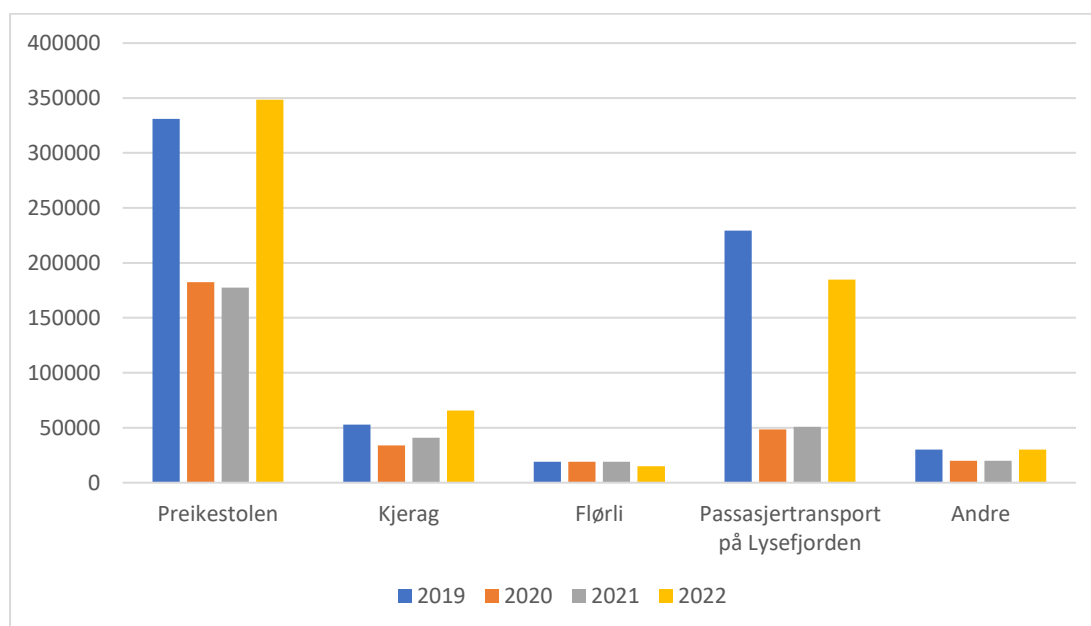
³ Verdiskaping beregnes som summen av driftsresultat og lønnskostnader

⁴ <https://business.visitnorway.com/no/markedsdata/reiselivets-verdiskaping-i-norge/>

4.1 Besøkende

Figur 6 viser utviklingen i besøkende til Preikestolen, Kjerag, Flørli og passasjertransport på Lysefjorden. Gruppen Andre inneholder uspesifiserte tilreisende. Turismen i Preikestolområdet har økt betraktelig de siste årene. Gruppene av tilreisende endres både når det gjelder opprinnelsesland, lengde på opphold og interesser, og tilbudene til turistene tilpasses denne utviklingen.

Vi ser i figur 6 at koronapandemien i 2020 ga et stort utslag i tilreisende. Besøktallet ble halvert fra 2019 til 2020. I 2019 var det drøyt 662 000 besøkende, mens om lag 303 000 besøkte området i 2020. I 2022 har besøktallet i Lysefjordområdet enda ikke nådd nivået fra 2019.



Figur 6. Lysefjorden besøkstall 2019-2022. Kilde: Årsrapport 2022 Lysefjorden Utvikling

Preikestolen

Preikestolen er en av Norges mest besøkte turistdestinasjoner med sine unike naturkvaliteter. På de 30 årene siden gjeldende fylkesdelplan for Preikestolen ble laget, har Lysefjordområdet blitt en attraktiv destinasjon med varierte tilbud og et sterkt varemerke. Som vi ser i figuren over har antall besøkende til Preikestolen tatt seg opp igjen etter koronapandemien. Besøktallet i 2022 var om lag 348 000, en økning fra 331 000 i 2019. Tabell 8 viser spredningen i besøkende fra januar til september 2022 og 2019.

Tabell 8. Antall besøk på Preikestolen.

Måned	2022	2019
Januar	1 192	672
Februar	1 886	1 460
Mars	5 502	2 314
April	15 522	15 395
Mai	27 657	22 675
Juni	58 034	59 608
Juli	93 877	98 742
August	93 287	86 304
September	33 835	27 232
	330 792	314 404

Kilde: Lysefjorden utvikling

Kjerag

Kjerag er mest kjent for bolten, som er kilt ned i en fjellsprekk 984 meter over fjorden. Det er det høyeste punktet i Lysefjorden med sine 1 100 meter over havet. Hvert år er det omtrent 70 000 turgåere som går turen til platået over klippene.

Besøkstallet til Kjerag ble også rammet i forbindelse med pandemien i 2020, selv om det ikke er så markant som for Preikestolen, se figur 6. Fra å ha 52 791 besøkende i 2019, var antallet kommet opp i 65 798 i 2022. Målgruppene for Preikestolen og Kjerag er ulike, og det kan være noe av forklaringen på at besøkstallet til Kjerag ikke ble påvirket i så stor grad av pandemien som besøkene til Preikestolen. Tabellen under viser sesongvariasjoner fra mai til september i 2022 og 2019.

Tabell 9. Sesongvariasjon.

Måned	2022	2019
Mai	2 313	1 513
Juni	12 946	7 577
Juli	21 459	18 148
August	20 460	16 289
September	7 730	7 680
Totalt	64 908	51 207

Kilde: Lysefjorden utvikling

Flørli

Flørli er mest kjent for sine 4 444 trappetrinn langs rørgaten opp Troppekosnuten. Det er verdens lengste tretrapp. Bygden er også kjent for historien om vannkraft. Tabell 10 viser sesongvariasjoner i antall besøkende i Flørlitrappen per september 2021 og 2022.

Tabell 10. Besøkende på Flørli

Måned	2022	2021
Januar	8	2
Februar	10	2
Mars	60	8
April	362	382
Mai	926	1 069
Juni	2 687	2 512
Juli	2 412	4 743
August	2 433	3 264
September	1 154	1 192
Totalt	10 052	13 174

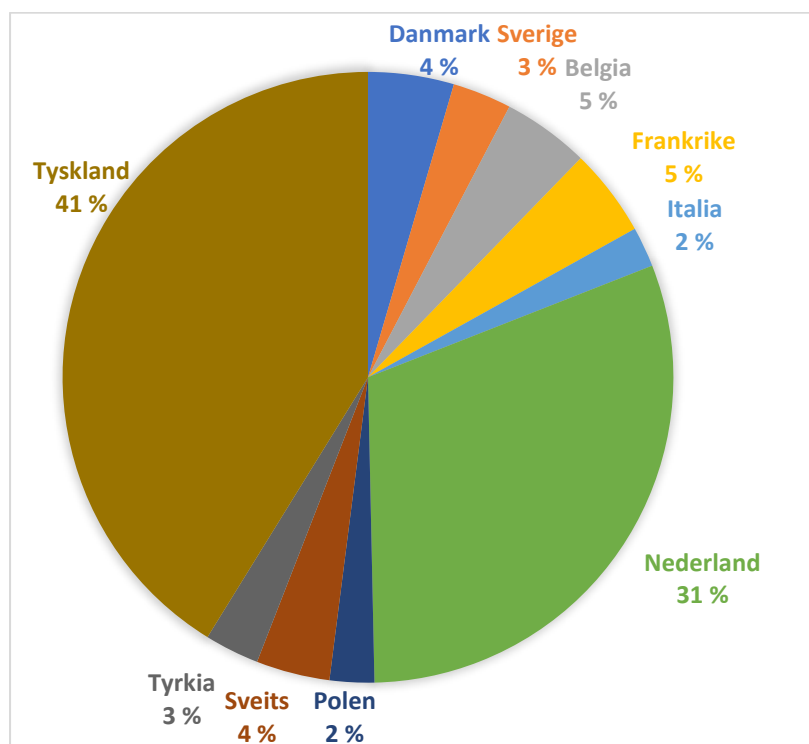
Kilde: Lysefjorden utvikling.

4.2 Opprinnelsesland

Fram til og med november 2022 var det i alt 91 926 overnattinger i Strand. Det var 73 984 som kom fra utlandet, og 17 964 som var norske. Figur 7 viser opprinnelsesland til turistene. Turister fra Tyskland utgjør 41 prosent, mens 31 prosent kom fra Nederland. Turister fra Belgia og Frankrike utgjør 5 prosent hver av turistene.

I løpet av hele 2021 var det 3 929 nederlendere som overnattet i Strand kommune. Fram til og med november 2022 var antallet økt til 20 124 overnattinger. Det er en økning på 420 prosent. Vi kan sannsynligvis se dette sammenheng med at det ble opprettet en båtrute fra Eemshaven i Nederland til Kristiansand i april 2022.

Etter korona-pandemien er det færre turister fra Asia. Norske aktører, som Fjord Norge, driver mindre markedsføring i asiatiske land enn tidligere. Dette skyldes blant annet at det er færre som ønsker å reise til Norge, men også av bærekrafts hensyn. Markedsføringen er nå mer rettet mot nærområder, som Tyskland, Nederland og Frankrike. I tillegg har markedsføringen økt mot USA.



Figur 7. Overnattinger i Strand til og med november 2022. Kilde: Statistisk sentralbyrå

En spørreundersøkelse Reisemål Ryfylke AS gjennomførte i september 2022 viser at 40 prosent av de utenlandske turistene som kom til Lysefjordområdet var fra Tyskland, og 28 prosent fra Nederland. Dette er basert på 912 svar. Disse tallene sier ikke noe om hvorvidt turistene har overnattet i området eller ikke. Tabellene for 2020 og 2021 er fram til september.

Tabell 11. Opprinnelsesland på besøkende 2022.

Opprinnelsesland	%-andel
Tyskland	40,4
Nederland	27,9
Frankrike	9,4
Danmark	4,9
Spania	3,4
Belgia, Sverige, UK	2,2

Kilde: Reismål Ryfylke

Tabell 12. Opprinnelsesland på besøkende 2021.

Opprinnelsesland	%-andel
Tyskland	62,9
Danmark	10,1
Frankrike	5,6
Nederland	4,1
Polen	3,4
Sverige	3,4

Kilde: Reismål Ryfylke

Tabell 13. Opprinnelsesland på besøkende 2020.

Opprinnelsesland	%-andel
Tyskland	43,6
Danmark	35,7
Nederland	6,2
Polen	3,1
UK	3,1
Italia	2,1

Kilde: Reismål Ryfylke

4.3 Overnattingskapasitet

På overnattingsplassene til turistforeningen rund Lysefjorden, som vises i tabell 14, var det i 2021 en årskapasitet på 85 775 overnattinger. Lysefjorden turisthytte hadde 3 654 overnattinger i 2021, og 80 sengeplasser. Det gir en årskapasitet på 29 200 overnattinger, hvis det hadde vært helårsdrift. Songedalen hadde færrest antall overnattinger med 144, og 19 sengeplasser. Dette gir en årskapasitet på 6 935 sengeplasser.

Tabell 14. Overnattingsplasser på turistforeningshytter.

Overnattingsplass	Antall Overnattinger 2021	Sengeplasser	Årskapasitet
Bakken gard	1 264	34	12 410
Songedalen	144	19	6 935
Lysefjorden turisthytte	3 654	80	29 200
Skåpet	2 237	42	15 330
Flørli	774	32	11 680
Langevatn	758	28	10 220
			85 775

Kilde: Reismål Ryfylke A/S

Airb&b

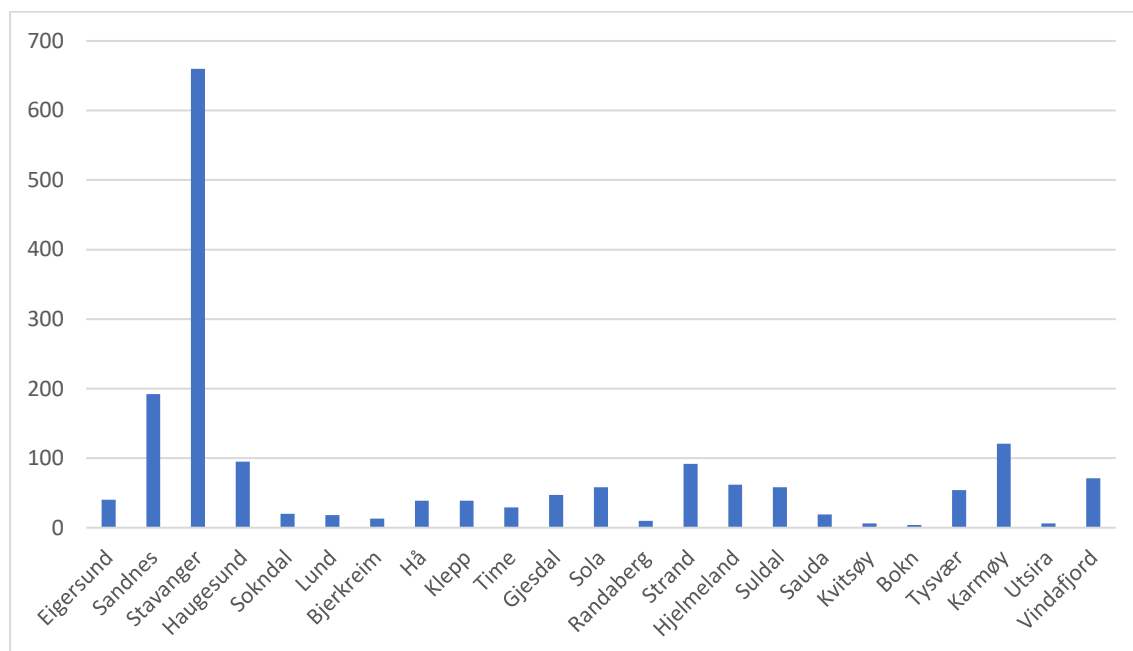
Delingsøkonomien har hatt stor vekst de siste årene. Den kjennetegnes blant annet av tjenester som formidles gjennom digitale plattformer. Nettsiden Airb&b er den største aktøren når det gjelder overnatting. Airb&b regnes som et substitutt for hoteller, spesielt for utlendinger og feriereisende.⁵ For hotellbransjen betyr det at man må forvente økende grad av konkurranse om disse kundene. I en brukerundersøkelse gjort av Airbnb oppgir 91 prosent av Airbnb-reisende at de ønsker å bo som en lokal.⁶ Denne formen for overnatting kan bidra til å få turistene til å oppholde seg i lengre tid enn om man bor på hotell i og med Airbnb er billigere enn et hotellopphold. Turister vil også ofte overnatte nær turområdet.

En konsekvens av utleie gjennom Airbnb er framveksten av avlede tjenester som tilrettelegger for denne type overnatting. Dette kan være virksomheter som annonsering, vask og nøkkeloverlevering mot en andel av inntekten. Disse tjenestene har gjort det lettere å drive Airbnb. Næringslivet stimuleres ved bruk av Airbnb, og bidrar slik sett til næringsutvikling.

Tilgjengelige enheter Airb&b

Totalt 3 410 Airbnb-enheter har vært tilgjengelig for utleie i Rogaland fra oktober 2021 til oktober 2022.⁷ Rogaland har i snitt hatt 2 787 tilgjengelige romdøgn per dag, og 1 023 reserverte romdøgn

Stavanger har 660 tilgjengelige enheter i oktober 2022. Se figur 8. Dette er en økning på 73 prosent fra mars. Deretter komme Sandnes med 192 tilgjengelige enheter.⁸ I Strand er det 92 ledige enheter i oktober, som er om lag på samme nivå som i mars 2022.



Figur 8. Tilgjengelige enheter Airb&b i kommunene, i Rogaland, oktober 2022

⁵ Furuholmen, J. Vista analyse, Samfunnsøkonomen nr. 3 2017

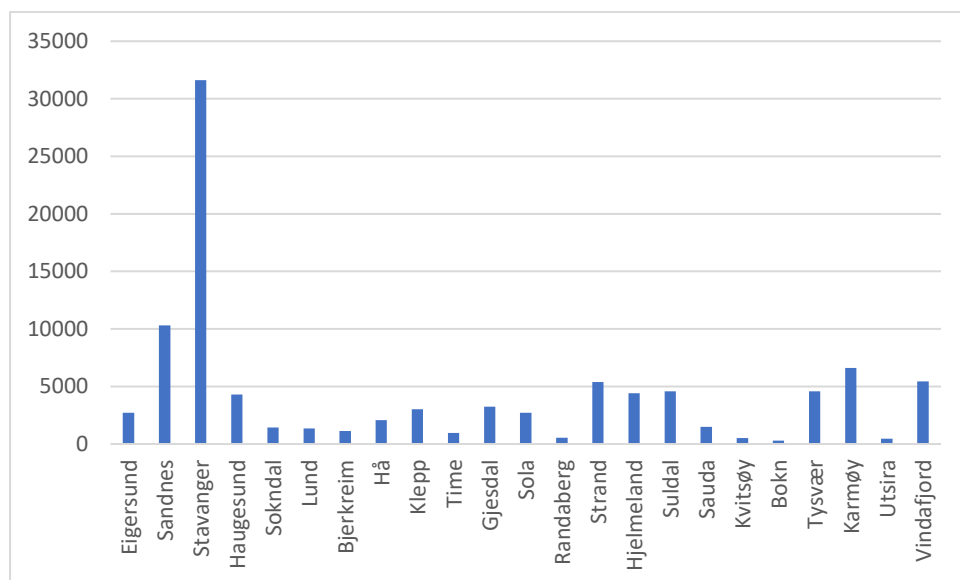
⁶ Airbnb (2016b). Airbnb i Norge -Et overblikk. Rapport

⁷ CAPIA Rapport Rogaland Airb&b Oktober 2022

⁸ Enheter gjelder leilighet, hus, hytte, B&B, bobil, gårdsopphold, andre typer/uspesifisert

Tilgjengelige romdøgn Air&B

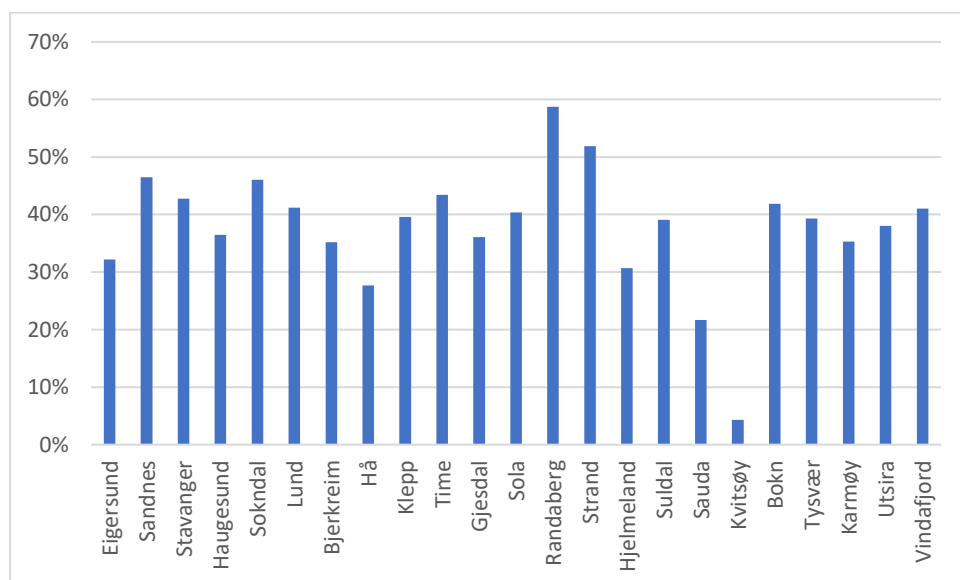
Tilgjengelige romdøgn viser til alle døgn en enhet har vært tilgjengelig for utleie, og inkluderer reserverte døgn.



Figur 9. Antall tilgjengelige romdøgn Air&B, i oktober 2022.

Belegg romdøgn Air&B

Figur 10 viser belegg romdøgn siste fra november 2021 til november 2022, det vil si hvor mange rom som i gjennomsnitt har vært leid ut. Randaberg har størst belegg med 59 prosent, mens Strand har nest høyest belegg med 52 prosent.



Figur 10. Belegg romdøgn Air&B.

Omkringliggende overnattingsmuligheter

Tabell 15 viser overnattingsmuligheter rundt Lysefjorden, og i et større geografisk område. Oversikten er ment som illustrasjon på det store mangfoldet av overnattingsmuligheter, og ikke være en uttømmende liste for alle overnattingssteder i Lysefjordområdet. Det er stor variasjon i tilbudene, fra høystandardhytter til muligheter for å overnatte i telt.

Tabell 15. Overnattingsmuligheter.

	Sted	Kategori
The Bolder	Strand, nær Høllesli	Hytte, High-end konsept
Frøysa Gard	Forsand	Historisk gårdshus
Haukali 33/3		Husmannshus
Høiland Gard	Årdal	Restaurerte feriehus, leiligheter, hotellrom
Fossane Gard		Utleiehytter
Mo Laksegård	Sandsbygda	Hytter, loftsleiligheter
Lysefjorden Hyttegrend	Ved Lysefjorden, Oanes	Hytter
Sauda Fjord Camping	Saudasjøen	
Preikestolen Camping	Preikestolen	
Songesand Camp	Ved Lysefjorden	Skolehus, telt, bobiler
Utsikten Camping-Tysdal	Enden av Tysdalsvatnet	
Furutangen Vandrehjem	Vestsiden av Randøy i Hjelmeland	
Landa Park Camping	Ved munningen av Lysefjorden på Forsand	Forhistorisk landsby, telt, bobil, campingvogn, hytte
Kleppa Gard&Glamping	Hjelmeland ved stranden	Luksustelt
NorGlamp	Randøy	luksustelt
Tveita Adventure	Nær Hebnes i Suldal	Luksustelt
Kløver Hotel	Sauda	
Ryfylke Fjordhotel	Sand i Suldal	
Energihotellet	Nesflaten i Suldal	
Jelsa Hotell	Jelsa	
Preikestolen Basecamp	Ved stien til Preikestolen	
Verkshotellet	Jørpeland	
Lilland Bryggerihotell	Tau i Strand	
Utsikten Motell & Restaurant	Nær ferjekaien på Hjelmeland	
Sauda Klubb	Åbøbyen, Sauda	Leie deler eller hele av bygget
Lysefjorden Marina	Inngangen til Lysefjorden	Leiligheter
Fossanmoen Islandshestesenter		Gjestehus
Flørli	Midtvegs i Lysefjorden	Leilighet, historisk vandrerhjem, telt
Hamrane Hyttefelt	Bjørheimsbygd	Hytter
Solvåg Fjordferie	Fister i Hjelmeland	Feriehus, leilighet
Sande Fjordferie	Hjelmeland	Feriehus
Leirstedet Utsyn Misjonssenteret	Finnøy	Hytte, hotellrom, internat
Stavanger Turistforening	En rekkehytter i hele regionen	

5 Næringsutvikling

Her ser vi på utvikling i hele næringslivet i Strand og Forsand. Som vi så ovenfor utgjør reiselivsnæringen 6 prosent av alle sysselsatte i Strand.

5.1 Sysselsetting

Strand

I tabell 16 ser vi at i 2022 var det 4 607 arbeidsplasser i Strand. Dette er en reduksjon på 1,4 prosent fra 2021. Dette står i kontrast til en økning i sysselsettingen på 4,6 prosent fra 2020 til 2021. I Norge og Rogaland økte sysselsettingen med 2 prosent fra 2021 til 2022.

Industrien utgjør 16 prosent av totalt antall arbeidsplasser i Strand. De største bransjene er næringsmiddelindustri, metallvareindustri og maskinindustri. Antall arbeidsplasser i industrien totalt ble redusert med 3 prosent fra 2021 til 2022, som primært skyldes nedgang i stålindustrien. Det var imidlertid en økning i sysselsettingen innen produksjon av elektrisk utstyr på 20 prosent fra 2021 til 2022, mens økningen var på hele 40 prosent fra 2020 til 2021.

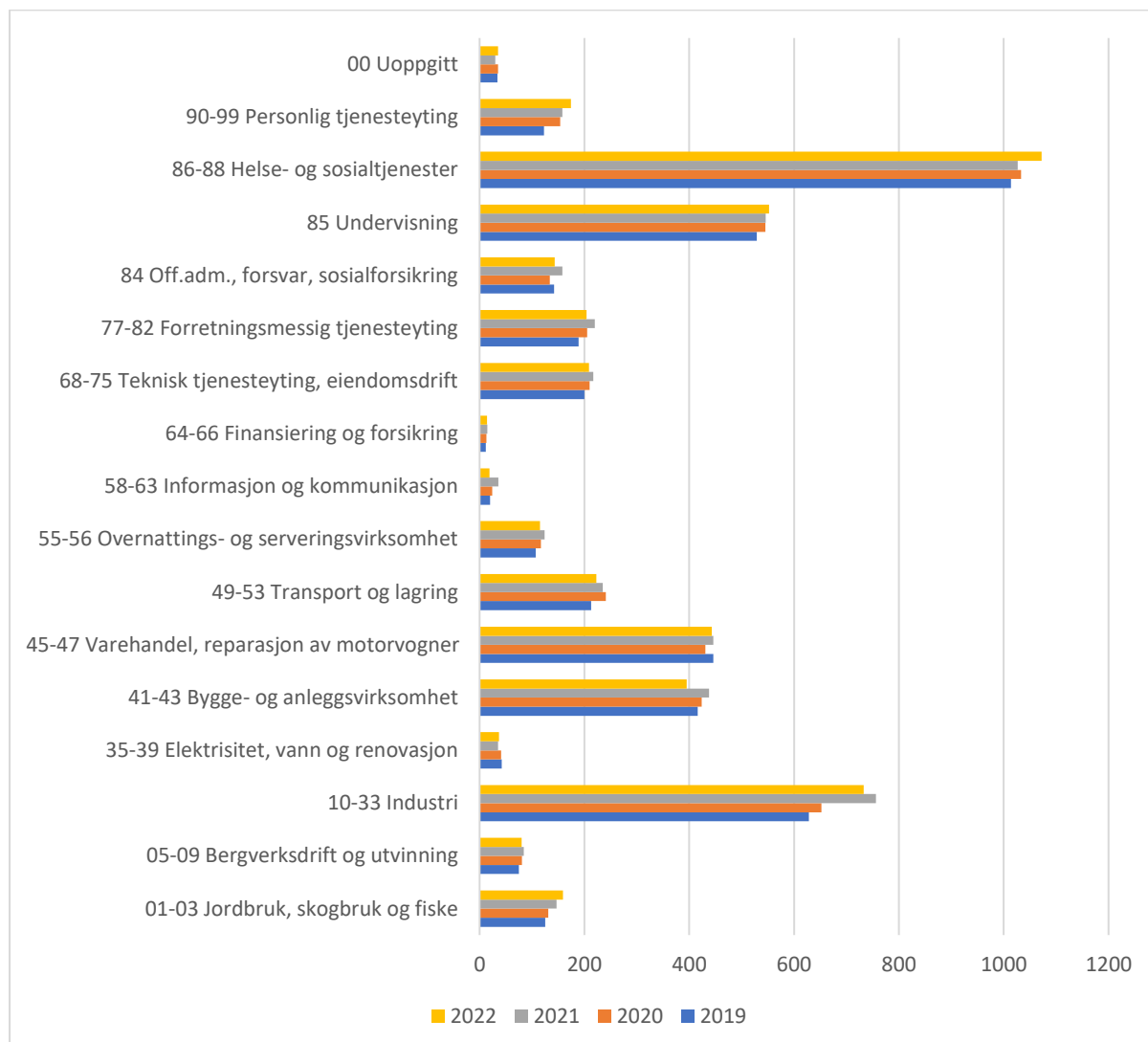
Jordbruk, skogbruk og fiske utgjør 3,5 prosent av arbeidsplassene i Strand. Disse næringene økte med til sammen 8 prosent fra 2021 til 2022. Ser vi på disse næringene hver for seg, økte sysselsettingen i jordbruket med 18 prosent, skogbruket ble redusert med 31 prosent, mens fiske økte med 5 prosent.

Tabell 16. Antall arbeidsplasser i Strand kommune. 2021-2022.

Næringer	Arbeidsplasser	Arbeidsplasser	Endring
	2021	2022	
00-99 Alle næringer	4672	4607	-1,4 %
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	147	159	8,2 %
05-09 Bergverksdrift og utvinning	84	80	-4,8 %
10-33 Industri	756	733	-3,0 %
35-39 Elektrisitet, vann og renovasjon	35	37	5,7 %
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	438	395	-9,8 %
45-47 Varehandel, reparasjon av motorvogner	446	443	-0,7 %
49-53 Transport og lagring	235	223	-5,1 %
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	124	115	-7,3 %
58-63 Informasjon og kommunikasjon	36	19	-47,2 %
64-66 Finansiering og forsikring	15	14	-6,7 %
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	217	209	-3,7 %
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	220	204	-7,3 %
84 Off.adm., forsvar, sosialforsikring	158	143	-9,5 %
85 Undervisning	546	552	1,1 %
86-88 Helse- og sosialtjenester	1027	1072	4,4 %
90-99 Personlig tjenesteyting	158	174	10,1 %
00 Uoppgitt	30	35	16,7 %

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 11 viser at i 4-års perioden 2019 til 2022 er det størst økning i antall arbeidsplasser innen personlig tjenesteyting med 41 prosent. Nest størst økning i 4-års perioden har jordbruk, skogbruk og fiske med 27 prosent. Innen bygg og anlegg er det en nedgang på 5 prosent.



Figur 11. Utvikling i antall arbeidsplasser 2019-2022. Strand kommune. Kilde: Statistisk sentralbyrå

Forsand

I tabell 17 ser vi at antall arbeidsplasser ble redusert med 6,6 prosent fra 2018 til 2019. Det er noen nye arbeidsplasser innen bygg og anlegg, og overnatting og servering. Når det gjelder næringsgruppen elektrisitet, vann og renovasjon er det innen elektrisitet der det i 2019 ikke var registrert noen arbeidsplasser. Sammenligner vi med Strand var det ingen endring i totalt antall arbeidsplasser i Strand fra 2018 til 2019.

Tabell 17. Sysselsetting i Forsand 2018 og 2019.

	2018	2019	% endring 2018-2019
00-99 Alle næringer	577	539	-6,6 %
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	52	49	-5,8 %
05-09 Bergverksdrift og utvinning	31	30	-3,2 %
10-33 Industri	113	97	-14,2 %
35-39 Elektrisitet, vann og renovasjon	10	0	-100,0 %
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	36	41	13,9 %
45-47 Varehandel, reparasjon av motorvogner	23	20	-13,0 %
49-53 Transport og lagring	27	28	3,7 %
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	17	20	17,6 %
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	6	6	0,0 %
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	6	3	-50,0 %
84 Off.adm., forsvar, sosialforsikring	47	43	-8,5 %
85 Undervisning	54	48	-11,1 %
86-88 Helse- og sosialtjenester	141	142	0,7 %
90-99 Personlig tjenesteyting	11	9	-18,2 %
00 Uoppgitt	3	3	0,0 %

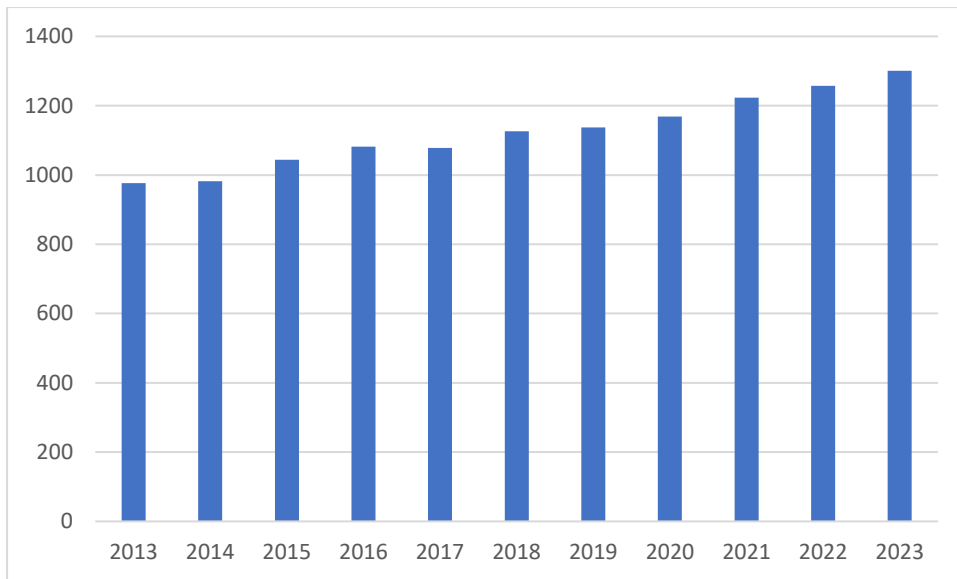
Kilde: Statistisk sentralbyrå

I perioden 2016 til 2019 økte sysselsettingen fra 10 til 20 innen overnattings- og serveringsvirksomhet. I industrien har antall sysselsatte variert i samme periode. I 2016 var det 99 sysselsatte, 109 sysselsatte i 2017, 113 i 2018, for så å bli redusert i 2019 til 97 sysselsatte.

5.2 Virksomheter

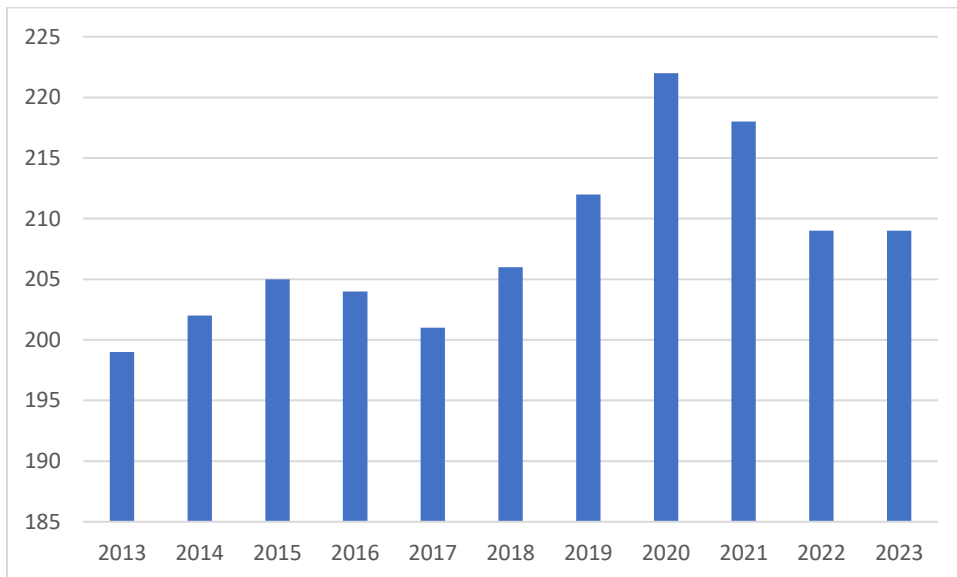
Av totalt 1 301 virksomheter i Strand er 209 innen jordbruk, skogbruk og fiske i 2023. Disse utgjør 16,6 prosent av alle virksomhetene. Av disse er 174 innen jordbruk og tjenester tilknyttet jordbruk, jakt og viltstell. Nest størst andel av alle virksomheter i Strand er bygge- og anleggsvirksomhet med 14 prosent.

I 2023 er det 10 virksomheter innen bryting og bergverksdrift og tjenester tilknyttet bergverksdrift. I industrien er det flest virksomheter i innen produksjon av metallvarer, unntatt maskiner og utstyr.



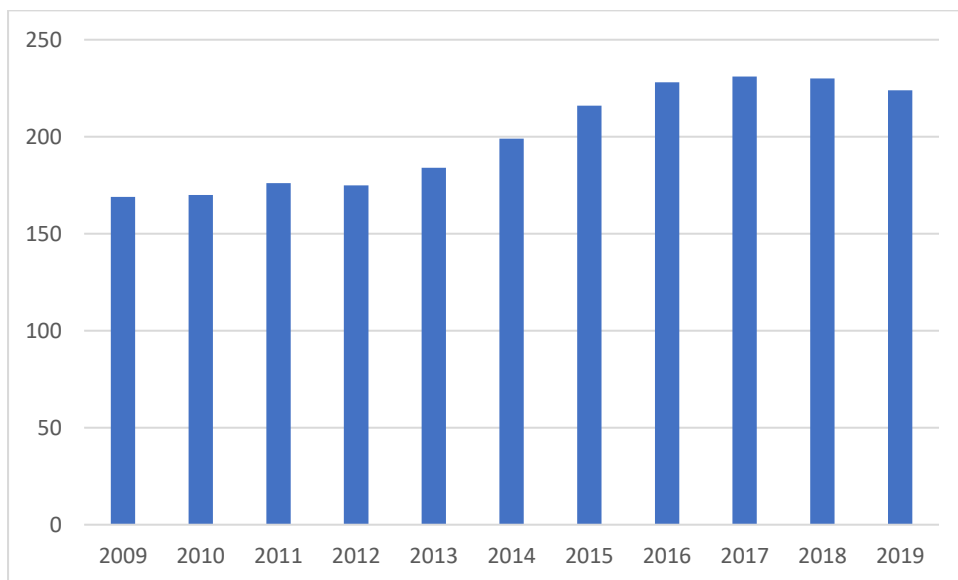
Figur 12. Utvikling i antall virksomheter. Strand. 2013-2023. Kilde SSB.

Figur 13 viser utvikling i antall virksomheter i primærnæringene fra 2013 til 2023. Den store variasjonen fra 2019 til 2022 skyldes endringer innen jordbruk og tjenester tilknyttet jordbruk, jakt og viltstell. Størst prosentvis endring er det innen fiske, fangst og akvakultur med en økning på 50 prosent i ti-årsperioden 2013-2023.



Figur 13. Utvikling i antall virksomheter i primærnæringene. Strand. 2013-2023.

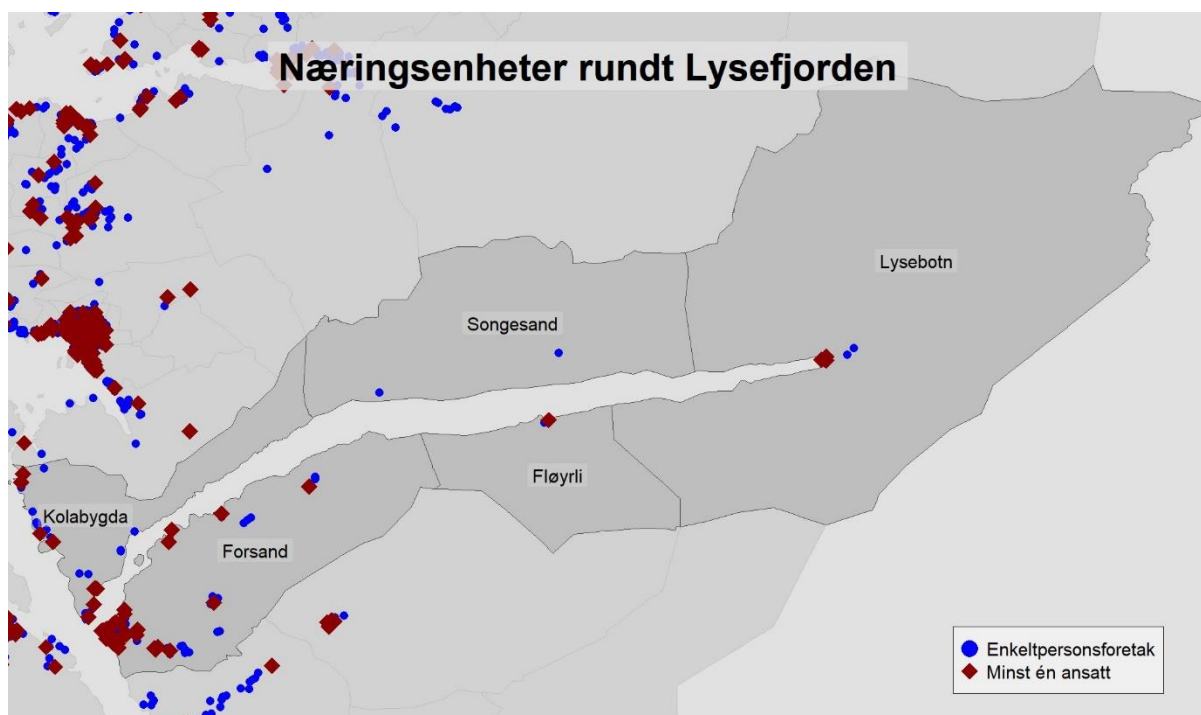
I Forsand var det 169 virksomheter i 2009. I 2019 var det økt til 224, som er en økning på 33 prosent. Her er det flest vinnen jordbruk og tjenester tilknyttet jordbruk, jakt og viltstell med 65 virksomheter. Derneft kommer omsetning og drift av fast eiendom med 15 virksomheter.



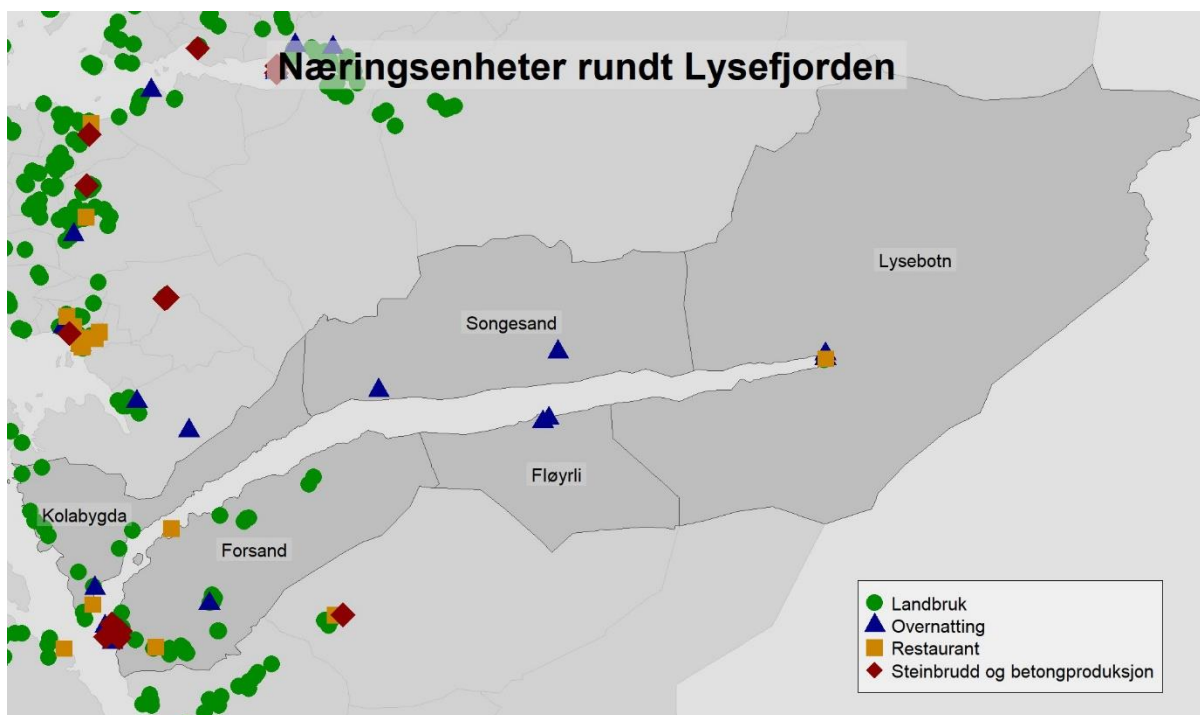
Figur 14. Utvikling i antall virksomheter. Forsand. 2009-2019.

Lokalisering

I det første kartet under ser vi hvor enkeltpersonforetak og foretak med minst en ansatt er lokalisert rundt Lysefjorden. Kart 2 viser hvor landbruk, overnatting og restaurant samt steinbrudd og betongproduksjon er lokalisert.



Kart 1. Rogaland fylkeskommune



Kart 2. Rogaland fylkeskommune